

Groddjursinventering med eDNA

Vid flera lokaler inom Malmö kommun, 2025

OM DOKUMENTET:

Titel: Groddjursinventering med eDNA - vid flera lokaler inom Malmö kommun, 2025

Version/datum: 2026-02-19

Mall version: 2.0

Dokumentet bör citeras: Björk, J och Sandsten, H. 2025. *Groddjursinventering med eDNA - vid flera lokaler inom Malmö kommun, 2025*. Calluna AB.

Foton: © Calluna AB där inget annat anges

Omslag: bilderna föreställer ätlig groda (vänster), grönfläckig padda (övre höger) och miljöbild från provtagningen (nedre höger). (foto: Calluna AB)

OM UPPDRAGET:

På uppdrag av: Malmö kommun

Uppdragsgivarens kontaktperson: Birgitta Gisby

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575-0675)
Adress huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

Callunas ordernr: C250087

Deltagande personal:

All deltagande personal är anställd på Calluna AB om inget annat anges nedan

Projektleddning/Uppdragsledning: Håkan Sandsten

Fältharbete: Julia Björk, Anton Lindberg, Håkan Sandsten

Kartproduktion: Stefan Lindqvist

Rapport: Julia Björk, Håkan Sandsten

Kvalitetsgranskning:

Sammanfattning

Under 2025 har Calluna på uppdrag av Malmö stad genomfört en inventering av groddjur med hjälp av eDNA vid 30 lokaler inom Malmö kommun och 2 lokaler nära kommungränsen i Vellinge kommun. Syftet med inventeringen är att öka kunskapsunderlaget angående vilka groddjur, och i vilken omfattning, som finns inom kommunen. Speciellt intressanta arter är lökgroda *Pelobates fuscus*, åkergroda *Rana arvalis*, vanlig groda *Rana temporaria* och större vattensalamander *Triturus cristatus*.

Vid åtta lokaler, som tillsammans representerar hela Malmö, togs eDNA prov för samtliga groddjursarter som finns i Skåne. Utöver de tidigare nämna arterna inkluderar dessa även mindre vattensalamander *Lissotriton vulgaris*, långbensgroda *Rana dalmatina*, lövgroda *Hyla arborea*, klockgroda *Bombina bombina*, ätlig groda *Pelophylax esculentus*, vanlig padda *Bufo bufo*, strandpadda *Epidalea calamita* och grönfläckig padda *Bufo viridis*.

Bakgrunden till inventeringen är att Malmö stad vill öka kunskapen kring groddjurens utbredning i kommunen inför fortsatt miljöarbete. Inventeringen av groddjur genomfördes under våren 2025.

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	5
Bakgrund och uppdrag	5
Material och metod	6
Urval av vatten	6
Inventeringsmetodik	6
Resultat	7
Tidigare kända förekomster av groddjur inom Malmö kommun	7
Övergripande resultat från inventeringen 2025	9
Jämförelse mellan lokalerna	11
Resultat för varje del	14
Slutsatser och diskussion	37
Miljöövervakning	38
Generella skötsel förslag	38
Referenser	39

Inledning

Bakgrund och uppdrag

Under 2025 har Calluna på uppdrag av Malmö stad genomfört en inventering av groddjur med hjälp av eDNA vid 34 lokaler inom Malmö kommun. Syftet med inventeringen är att öka kunskapsunderlaget angående vilka groddjur, och i vilken omfattning, som finns inom kommunen. Speciellt intressanta arter är lökgroda *Pelobates fuscus*, åkergroda *Rana arvalis*, vanlig groda *Rana temporaria* och större vattensalamander *Triturus cristatus*.

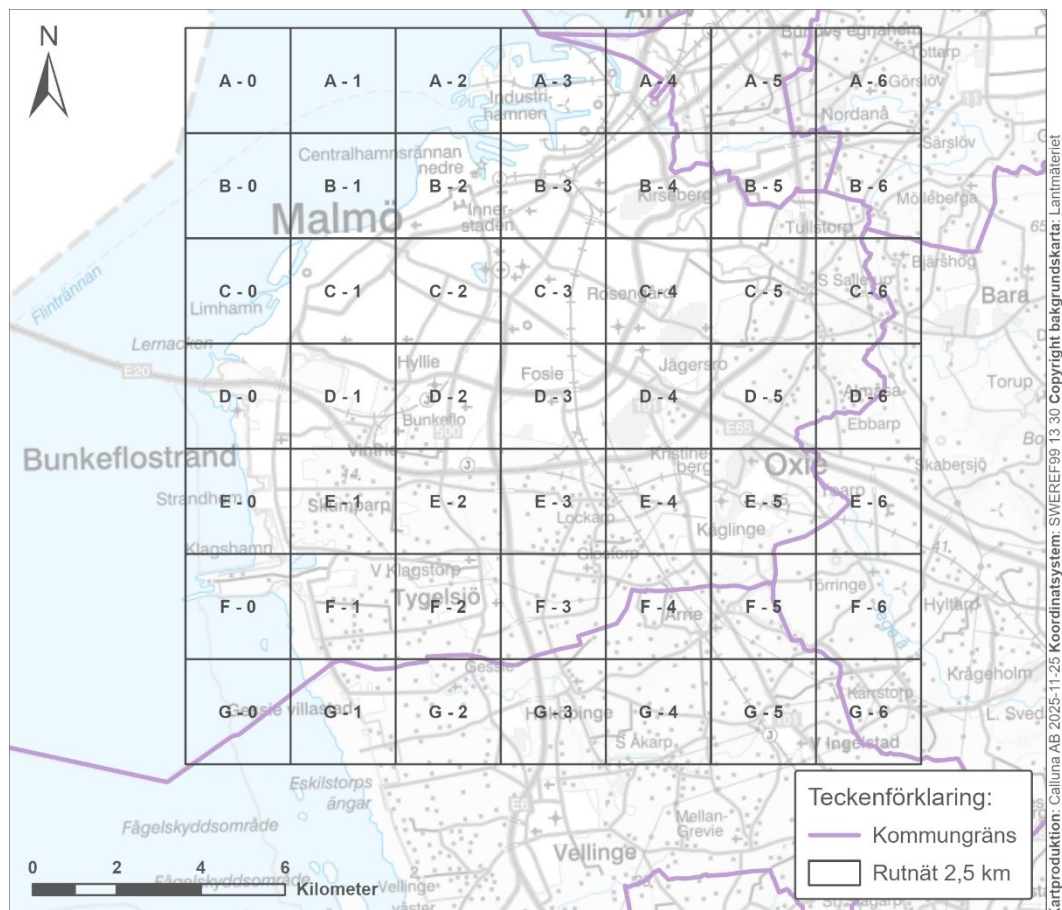
Vid åtta lokaler, som tillsammans representerar hela Malmö, togs eDNA prov för samtliga groddjursarter som finns i Skåne. Utöver de tidigare nämnda arterna inkluderar dessa även mindre vattensalamander *Lissotriton vulgaris*, långbensgroda *Rana dalmatina*, lövgroda *Hyla arborea*, klockgroda *Bombina bombina*, ätlig groda *Pelophylax esculentus*, vanlig padda *Bufo bufo*, strandpadda *Epidalea calamita* och grönfläckig padda *Bufo viridis*.

Bakgrunden till inventeringen är att Malmö stad vill öka kunskapen kring groddjurens utbredning i kommunen inför fortsatt miljöarbete. Inventeringen av groddjur genomfördes under våren 2025.

Inventeringsområdet

För att få en representativ bild av groddjurens utbredning inom Malmö kommun ska eDNA prov tas i samtliga delar av kommunen. För att underlätta avgränsningen bifogade beställaren ett rutnät, se figur 1. Den mark som är aktuell för provtagning finns inom följande rutor:

A2, A3, A4, B2, B3, B4, B5, B6, C2, C3, C4, C5, C6, D0, D1, D2, D3, D4, D5, D6, E0, E1, E2, E3, E4, E5, F0, F1, F2, F3, F4, F5, G1

Figur 1. Malmö kommun och det rutnät som beställaren bifogade till förfrågningsunderlaget.

Material och metod

Urval av vatten

Inför fältarbetet studerades tidigare kända artförekomster, historiska flygfototon och andra underlag (terrängskuggning, markfuktighet) för att bedöma vilka vatten som är lämpliga för groddjur. Baserat på dessa underlag valdes 34 lokaler ut för provtagning. I urvalet av lokaler prioriterades vatten på kommunal mark framför privat mark, dammar i anslutning till skyddsklassade vägar valdes bort av säkerhetsskäl och fiskfria vatten prioriterades framför vatten med kända förekomster av fisk. Under provtagningen valdes även vissa vatten bort på grund av låga vattennivåer och/eller mycket rikliga algförekomster.

I vissa fall har dammar utan tidigare kända förekomster av groddjur prioriterats framför dammar med tidigare groddjursobservationer. Syftet med detta är att öka det generella kunskapsunderlaget kring groddjursfaunan inom kommunen genom att fylla i kunskapsluckor.

Lokaler med provtagning för fyra arter

Vid 26 lokaler provtogs dammarna med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander). Urvalet av lämpliga dammar gjordes enligt de kriterier som tidigare nämnts i avsnittet "urval av vatten". Lokalerna med fyra arter fick ett fokus på lökgröda och större vattensalamander i östra och södra Malmö, där grönläckig padda inte finns.

Lokaler med provtagning för samtliga arter

Vid åtta lokaler provtogs dammarna med hjälp av eDNA för samtliga skånska groddjur. Lokalerna ska representera hela Malmö och ge en bra bild över groddjursfaunan inom kommunen.

Lokalerna som valdes ut var A3, C3, D0, D5, E0, F0, F1 och G1b. A3 i norra hamnen valdes för att testa om observation av grönläckig padda också gav positivt svar i eDNA. C3 i Folkets park valdes för att så många mindre vattensalamandrar observerades och det var så fint klart vatten med mycket undervattensväxter så det var intressant att se om några andra arter kunde leva i den artificiella parkdammen. D0 valdes för dammen ligger mittemellan två viktiga populationer av grönläckig padda, Lernacken och Limhamns kalkbrott, och det var intressant att se om det sker någon spridning via dammen. D5 Fårabäck valdes för att det är en mycket fin stor damm och vi träffade en markägare som beskrev något som liknande spel av lövgroda. E0 Bunkeflostrand valdes för att se om grönläckig padda eller andra arter verkar sprida sig via bäcken genom Bunkeflo. F0 Klagshamn valdes för att grönläckig padda inte observeras alla år där, utan det kan gå många år emellan observationerna. F1 och G1b söder om F0 Klagshamn valdes av samma anledning.

Lokalerna som valdes ut för tolv arter fick en tyngdpunkt mot områden med grönläckig padda i västra Malmö. Det fanns ingen anledning eller möjlighet att fokusera på strandpadda, långbensgroda eller lövgroda.

Inventeringsmetodik

Platsbesök och provtagning med eDNA genomfördes 5-12 maj 2025 av Håkan Sandsten, Anton Lindberg och Julia Björk från Calluna AB.

Varje damm registrerades i ESRI:s fältapplikation ArcGIS Field Maps på en smartphone och beskrevs kortfattat och eventuella skötselåtgärder noterades. Bilder togs på varje damm. Artobservationer i fält noterades, men ingen riktad groddjursinventering gjordes i samband med provtagningen.

Vattenprover för eDNA samlades in vid 34 dammar. Provtagningskit från Centrum för genetisk identifiering (CGI) vid Naturhistoriska riksmuseet användes. Insamlade vattenprover filtrerades på plats genom Sylphium-filter enligt manual från CGI. Efter att vatten har filtrerats fylldes filtret med hjälp av en 3-ml spruta fylld med 1 ml buffertlösning. Därefter förseglades filtret med korkar i vardera änden. Provet lades sedan i en zip-lock påse där det märktes med mängden filtrerat vatten, datum och intern projektkod. Proverna förvarades därefter i frys innan de skickades till CGI vid Naturhistoriska riksmuseet för analys.

Extraktion av DNA har gjorts med MagBind HDQ Blood DNA Kit (Omega) och Kingfisher extraktions-robot enligt tillverkarens instruktioner. Detektion av målorganism-DNA har gjorts enligt (Thomsen et al. 2012) med ett Bio-Rad CFX96 instrument. För varje prov har tre tekniska replikat gjorts.

Alla fynd från inventeringen har rapporterats in till Artportalen under projektet "Inventering av groddjur i Malmö kommun".

Resultat

Tidigare kända förekomster av groddjur inom Malmö kommun

Av de tolv arter av groddjur som finns i Skåne har nio rapporterats inom Malmö kommun via Artportalen mellan åren 1990 - 2025: grönfläckig padda, lökgroda, strandpadda, åkergroda, vanlig groda, ätlig groda, vanlig padda, mindre vattensalamander och större vattensalamander. Lövgroda har rapporterats vid ett tillfälle 2017 i närheten av Bunkeflo men observationen bedöms som osannolik. Klockgroda och långbensgroda har inte rapporterats inom kommunen.

Nedan följer en kort översikt över tidigare groddjursobservationer i Malmö kommun som har rapporterats till Artportalen mellan perioden 1990 – 2025 (SLU Artdatabanken, 2025).

Grönfläckig padda och lökgroda (prioriterade arter inom Malmö kommun)

Grönfläckig padda är en prioriterad art i Malmö kommun och paddans förekomst i kommunen är väldokumenterad. Vid tidpunkten för denna rapport finns populationer vid Norra hamnen, Limhamns kalkbrott, Lernacken, Bunkeflo strandängar, Klagshamn och Tygelsjö ängar. Samtliga lokaler bildar en sammanhängande korridor längs kusten. Utöver tidigare kända lokaler finns även enstaka observationer av grönfläckig padda utanför dessa områden vid Sjötorpsvägen (Tygelsjö), Ärtholmens koloniområde och Caroli.

Även **lökgroda** är en prioriterad art inom kommunen. Vid början av 1990-talet fanns flertalet kända lokaler med lökgroda och många observationer gjordes i samband med projektet "Projekt lökgroda 1993-1996". Under denna tidsperiod fanns lökgroda främst i kommunens östra-sydöstra utkanter vid Almåsa fritidsby, Södra Sallerup, Kvissle och Oxie. I skrivande stund (oktober 2025) finns endast en känd population av lökgroda kvar inom Malmö kommun. Denna population finns vid golfbanan i Käglinge naturområde.

Figur 2. Grönfläckig padda (vänster) och lökgroda (höger) är prioriterade arter inom Malmö kommun.

Vanlig groda, åkergroda och ätlig groda

Vanlig groda har främst observerats vid norra hamnen, Limhamnsfältet, Bunkeflo strandängar, Klagshamn, Tygelsjö ängar, Käglinge naturområde, Almåsa fritidsby och Husie mossse. Utöver dessa lokaler finns enstaka observationer vid b.la. Tessinparken, Limhamnsfältet och Jägersro travbana. **Åkergroda** har endast observerats ett fåtal gånger vid Husie mosse, Klagshamn, Skjutfältet och Käglinge naturområde. Flera observationer har dock gjorts vid Almåsa fritidsby.

Ätlig groda är mycket vanlig art i Malmö och har rapporterats i stora delar av kommunen, även i centrala Malmö som generellt saknar andra groddjursobservationer.

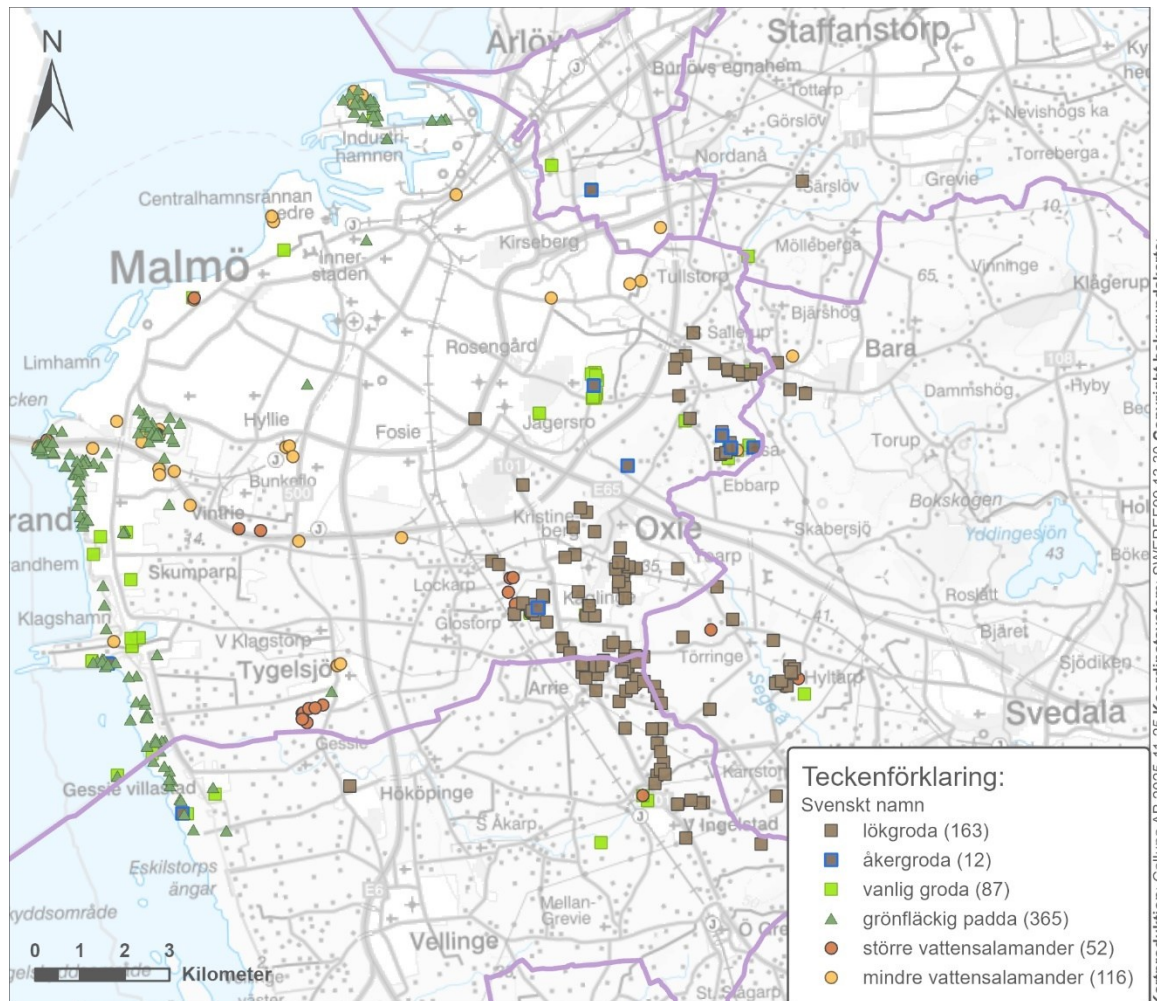
Större och mindre vattensalamander

Mindre vattensalamander har observerats i Norra hamnen, Västra hamnen, Limhamnsfältet, Limhamns kalkbrott, Lernacken, Toftanäs, Almåsa fritidsby, Oxie, Tygelsjö och i flera småvatten i anslutning till yttre ringvägen. **Större vattensalamander** har observerats vid Lernacken, Limhamns kalkbrott, Vintrie, Tygelsjö, Käglinge och Almåsa fritidsby.

Strandpadda och vanlig padda

Strandpadda har endast observerats ett fåtal gånger och den senaste observationen är från år 2022. Vid återbesök på tidigare kända lokaler är arten efter år 2022 rapporterad som "ej återfunnen". Strandpadda har tidigare observerats vid Lernacken, Limhamns kalkbrott, Bunkeflostrand, Tygelsjö ängar och Käglinge naturområde.

Vanlig padda har främst rapporterats vid Limhamns kalkbrott, Lernacken, Bunkeflostrand, Klagshamn, Käglinge naturområde och Husie mosse. Enstaka observationer finns även vid Norra hamnen och Gessie Villastad.

Figur 3. Inrapporterade groddjursobservationer mellan åren 1990 - 2025. I kartan syns inte inrapporterade fynd av ätlig gröda, vanlig padda och strandpadda för att öka synbarheten.

Övergripande resultat från inventeringen 2025

Totalt noterades 7 groddjursarter vid Callunas inventering: vanlig gröda, åkergröda, ätlig gröda, vanlig padda, grönläckig padda, mindre vattensalamander och större vattensalamander.

Ätlig gröda var den vanligaste förekommande arten och observerades vid 20 lokaler, även om arten endast testades för med eDNA vid 8 lokaler. Lökgröda, strandpadda, långbensgröda, klockgröda och lövgröda noterades inte vid någon av lokalerna, varken från eDNA-analysen eller genom visuell observation i samband med provtagningen.

Tabell 1. Antal fynd av varje art, både genom detektion av eDNA och observationer i samband med provtagningen.

Art	Rödlistan 2020	Antal testade lokaler (eDNA)	Förekomst antal lokaler (eDNA)	Förekomst observation platsbesök	Förekomst lokaler
Lökgröda <i>Pelobates fuscus</i>	Sårbar (VU)	32 lokaler	0	0	0
Åkergröda <i>Rana arvalis</i>	Livskraftig (LC)	32 lokaler	2	0	eDNA: D6, E2
Vanlig gröda <i>Rana temporaria</i>	Livskraftig (LC)	32 lokaler	4	1	eDNA: C4, D6, E1, E4 Observation: F5
Större vattensalamander <i>Triturus cristatus</i>	Livskraftig (LC)	32 lokaler	6	0	eDNA: C1, D4, D6, E4, E5, F3
Mindre vattensalamander <i>Lissotriton vulgaris</i>	Livskraftig (LC)	8 lokaler	2	1	eDNA: A3, C3 Observation: F0
Vanlig padda <i>Bufo bufo</i>	Livskraftig (LC)	8 lokaler	0	4	Observation: A3, C4, E4, E5
Långbensgröda <i>Rana dalmatina</i>	Livskraftig (LC)	8 lokaler	0	0	0
Strandpadda <i>Epidalea calamita</i>	Nära hotad (NT)	8 lokaler	0	0	0
Lövgröda <i>Hyla arborea</i>	Livskraftig (LC)	8 lokaler	0	0	0
Grönfläckig padda <i>Bufotes viridis</i>	Sårbar (VU)	8 lokaler	2	1	eDNA: A3, F0 Observation: A3
Klockgröda <i>Bombina bombina</i>	Livskraftig (LC)	8 lokaler	0	0	0
Ätlig gröda <i>Pelophylax esculentus</i>	Livskraftig (LC)	8 lokaler	2	18	eDNA: D0, F0 Observation: A4, B2, B4, B5, C2, C4, C5, C6, D6, E1, E2, E4, E5, E5:2, F2, F3, F4, F5

Lokal	Antal testade arter	Positiv detektion eDNA	Observerade i fält	Totalt antal arter
F0	Tolv arter	Grönfläckig padda, ätlig groda	Ätlig groda, mindre vattensalamander	3
F1	Tolv arter	-	-	0
G1b	Tolv arter	-	-	0
A4	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
B2	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
B4	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
B5	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
C1	Fyra arter	Större vattensalamander	-	1
C2	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
C4	Fyra arter	Vanlig groda	Ätlig groda, vanlig padda	3
C5	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
C6	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
D1	Fyra arter	-	-	0
D2	Fyra arter	-	-	0
D3	Fyra arter	-	-	0
D4	Fyra arter	Större vattensalamander	-	1
D6	Fyra arter	Åkergröda, vanlig groda, större vattensalamander	Ätlig groda	4
E1	Fyra arter	Vanlig groda	Ätlig groda	2
E2	Fyra arter	Åkergröda	Ätlig groda	2
E3	Fyra arter	-	-	0
E4	Fyra arter	Vanlig groda, större vattensalamander	Vanlig padda, ätlig groda	4
E5	Fyra arter	Större vattensalamander	Ätlig groda, vanlig padda	3
E5:2	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
F2	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
F3	Fyra arter	Större vattensalamander	Ätlig groda	2
F4	Fyra arter	-	Ätlig groda	1
F5	Fyra arter	-	Ätlig groda, vanlig groda	2

Provtagning för samtliga skånska groddjur

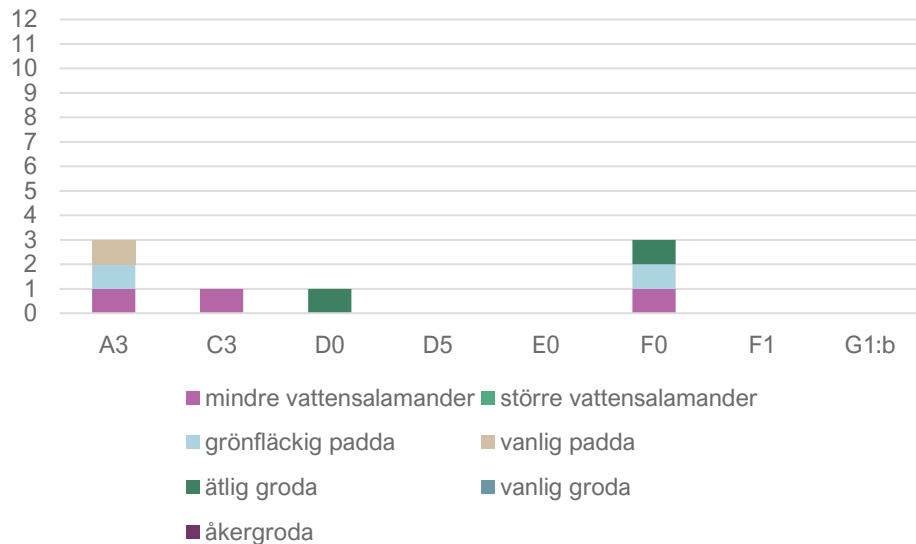
Vid åtta lokaler togs eDNA prov tas för samtliga 12 grodarter som finns i Skåne: mindre vattensalamander, större vattensalamander, vanlig groda, åkergröda, långbensgroda, lövgroda, klockgroda, ätlig groda, lökgroda, vanlig padda, strandpadda och grönfläckig padda. Lokalerna A3, C3, D0, D5, E0, F0, F1, G1b valdes ut att testas för samtliga groddjursarter.

Mindre och större vattensalamander, grönfläckig padda och ätlig groda hade positiva DNA-spår vid 2 lokaler vardera (Tabell 2). A3 Norra hamnen och F0 Klagshamn hade flest arter och de enda lokalerna där grönfläckig

padda detekterades. Inga av lokalerna hade DNA-spår av lökgröda, lövgroda, klockgröda, långbensgroda eller strandpadda.

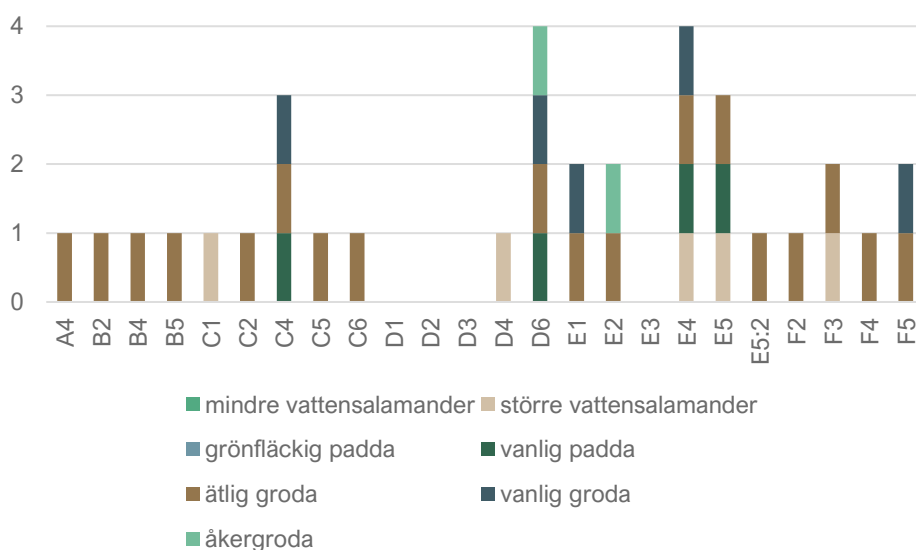
Om även observationerna inkluderas var ätlig gröda var vanligaste arten (Figur 5). Observationen av grönläckig padda i A3 Norra hamnen åtföljdes av positivt eDNA.

Figur 5. Resultat för tolv arter i 8 lokaler med både eDNA och observationer.

Provtagning för fyra arter av groddjur

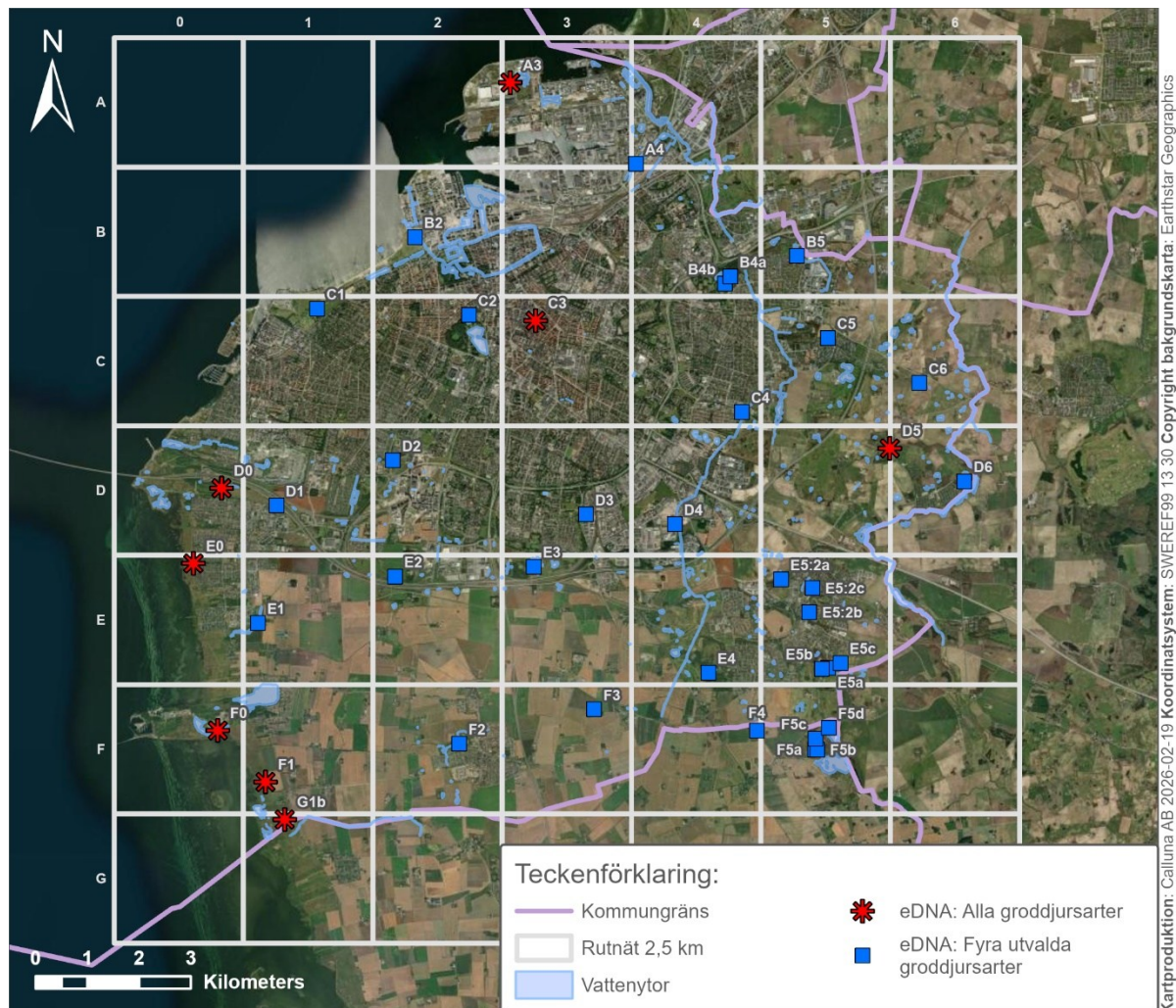
Vid 24 lokaler togs eDNA prov för fyra arter: lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander. Av dessa arter var större vattensalamander den vanligaste förekommande arten med positiv detektion vid 6 lokaler (Tabell 2). Vanlig gröda var den näst mest förekommande arten med positiv detektion vid 3 lokaler, följt av åkergröda som hade positiv detektion vid 2 lokaler. Inga av lokalerna hade DNA-spår av lökgröda. Om även observationerna inkluderas var ätlig gröda var vanligaste arten (Figur 6).

Figur 6. Resultat för fyra arter i 24 lokaler med både eDNA och observationer.

Resultat för varje del

Nedan följer en kort beskrivning av varje provtagen damm vid respektive lokal. Dammens lokalisering inom kommunen går att se i Figur 7. Utöver en kortfattad beskrivning presenteras även tidigare kända groddjursförekomster, eventuella skötselåtgärder samt resultatet från Callunas inventering 2025.

Figur 7. Översiktsskarta över provtagningsrutorna och lokaler med dellokaler där samlingsprov för eDNA togs.

Lokal A3 Norra Hamnen

Beskrivning

Dike med ganska grunt (ca 30-40 cm djupt) och klart vatten. Vattnet är helt solbelyst och omges endast av låg och öppen gräsvegetation och enstaka uppväxande björksly och hagtorn. Sparsamma förekomster av vass finns i strandkanten och i vattnet växer kransalger. Diket är förmodligen inte vattenhållande under hela sommaren.

Diket är en bra spridningslänk i ett annars ganska torrt landskap. Fortsätt att hålla området kring diket öppet genom att regelbundet röja bort uppväxande björksly och havtorn så att inte vattnet skuggas.

Tidigare kända groddjursförekomster

Grönfläckig padda, mindre vattensalamander och åtlig groda är rapporterade i närområdet. Grönfläckig padda har tidigare rapporterats vid diket.

Artfynd från Callunas inventering 2025

eDNA prov togs för samtliga groddjursarter som finns i Skåne och analysen visade positiv detektion av mindre vattensalamander och grönfläckig padda. Vanlig padda och spelande grönfläckig padda observerades under provtagningen.

Figur 8. Lokalbild från diket vid A3 Norra hamnen (vänster). Till höger syns en grönfläckig padda som observerades vid lokalen (foto ej från inventeringen).

Lokal A4 Västkustvägen

Beskrivning

Stor dagvattendamm med ett tätt vassbälte som omger hela dammen och stora delar av vattenytan. Endast den centrala delen har en öppen vattenspegel. Dammen ligger i ett öppet område utan skuggande trädskikt och har därmed en hög solexponering som dock försämras av det täta vassbeståndet. Genom att öppna upp vassbältet kan solinstrålningen ned till vattnet öka.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda och mindre vattensalamander är rapporterade inom närområdet, men inga arter är sedan tidigare kända i den provtagna dammen.

Artfynd från Callunas inventering 2025

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter. Ingen av dessa arter detekterades i provet. I samband med provtagningen observerades spelande ätlig groda i dammen.

Figur 9. Dagvattendammen vid A4 Västkustvägen. Dammen har ett mycket tätt vassbälte som skuggar stora delar av vattenytan.

Lokal B2 Ribersborgs hundrastplats

Beskrivning

En liten och grund damm som omges av enstaka buskar. Dammen har en hög solexponering och vattnet är klart. I strandkanten växer ruggar med halvgräs som är positivt för groddjur, men annars är det ont om vegetation ute i vattnet. Ridning verkar förekomma i området.

Det hade varit gynnsamt om det fanns fler likande dammar (eller mindre) för att öka kontinuiteten för groddjur i området. Det skulle även varit bra att forsla hit sand eller att riva upp grässvålen så att grodor och paddor kan gräva ner sig. Om det hade varit sand på stränderna i stället för bergkrossad grus hade det nog varit bättre. Övervintringsmöjligheter för salamandrar borde ordnas med stenmurar eller rösen. Död ved finns sparsamt inne i buskagen.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda är rapporterad i söder (Öresundsdammarna) och mindre vattensalamander är rapporterad i norr (västra hamnen), men inga arter är sedan tidigare rapporterade i den provtagna dammen.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. En individ av ätlig groda observerades i samband med provtagningen.

Figur 10. Dammen vid B2 Ribersborgs hundrastplats.

Lokal B4 Bulltofta

Beskrivning

Samlingsprov från två mindre dammar inne vid Bulltofta rekreationsområde.

Damm A: Mindre damm vid Bulltoftastigen där ungefär hälften av vattenytan skuggas av ett trädsikt med björk, hästkastanj, sälg, klibbal och pil. Solexponering finns i den centrala delen av vattenytan. I norra delen av dammen växer kaveldun och vass medan mossor dominerar i den södra strandkanten. Dammen upplevs som grund och har ett bra siktdjup och hög vattenklarhet. Enstaka förekomster av undervattensvegetation i form av kransalger finns i vattnet. Bottensedimentet utgörs av mossa och förna.

Se till så att inte kaveldun och vass växer igen dammen. För groddjur vore det gynnsamt om solexponeringen ökade något.

Damm B: Större och solbelyst damm med vassvegetation i strandkanterna. I det öppna vattnet växer gäddnate och från strandkanten går det att urskilja undervattensvegetation lite längre ut, kanske kransalger. Enstaka sälgar och *Salix sp* växer längsmed strandkanten men de är inte tillräckligt stora för att skugga vattnet. Vattnet har en svagt grön färg men vid provtagningstillfället fanns inga tecken på algtillväxt. Ett större stenuppslag och sandig mark finns strax utanför dammen.

Fortsatt bibehålla öppenhet av vattenspegeln genom att hålla efter vass i strandkanten.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda är tidigare rapporterade i de provtagna dammarna.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Ätlig groda observerades i både damm A och B i samband med provtagningen.

Figur 11. Bilder från lokalen B4 Bulltofta. Till vänster ses damm A, till höger damm B.

Lokal B5 Toftanäs våtmark

Beskrivning

Flera mindre dammar vid Toftanäs våtmark som mer eller mindre hänger ihop. Dammarna är näringspåverkade och i vissa delar täcks vattenytan av rikliga mängder alger, men trots detta har vattnet ett relativt bra siktdjup och vattenklarhet. Hela våtmarken omges av träd, främst sälg och klibbal, som delvis skuggar vattnet men stora delar av vattenytan har en stor solexponering. I vattnet växer andmat, vass och undervattensvegetation (kransalger). Våtmarken har ett rikt fågel- och insektsliv. Enstakasmåfiskar observerades under provtagningen. I strandkanterna finns förekomster av både större stenar och död ved som kan utgöra gömsle för groddjur. Vattendjupet är uppskattningsvis 40 cm några meter ut från strandkanten. Hela området har en stor variation när det kommer till vattendjup, vattenvegetation och solexponering.

Dammens förhöjda näringsstatus och förekomsten av fisk är inte optimal för groddjur. Se till så att vassen inte tar över dammen genom att regelbundet ta bort delar av vassbältet. Regelbundet upptag av vass kan på sikt även bidra till ett lägre näringsinnehåll i dammen.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda och mindre vattensalamander är tidigare rapporterade i närområdet men inte i de provtagna dammarna.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Stora förekomster av ätlig groda observerades i samband med provtagningen.

Figur 12. Miljöbilder från lokal B5 vid Toftanäs våtmark.

Lokal C1 Limhamnsfältet

Beskrivning

Mindre njurformad damm i anslutning till våtmark. Våtmarken är sannolikt vattenhållande under majoriteten av året men vid tidpunkten för provtagningen var stora delar upptorkade. Dammen upplevs som grund och har undervattensvegetation främst i form av kransalger. På vattenytan växer andmat och trådalger och dammen kantas av bladvass, kaveldun och fräken/säv. Intill dammen finns ett trädskikt med pil, al och hägg och ett buskskikt med lövsly. Dammen har en god solexponering, god vattenklarhet och ett måttligt siktdjup. Avfasade slänter till dammen underlättar för groddjur att nå vattnet.

Bibehåll öppenhet i södra delen för maximal solexponering. Håll vass och kaveldun under uppsikt så att dessa inte växer igen dammen. Det kan vara bra med en utgrävning av bottensediment för att få bort kaveldun och förna.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda, vanlig groda, mindre vattensalamander och större vattensalamander är tidigare rapporterad i dammen.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig groda och större vattensalamander) och av dessa detekterades större vattensalamander i provet.

Figur 13. Miljöbilder från dammen vid Limhamnsfältet.

Lokal C2 Pildammarna

Beskrivning

Halvskuggad parkdamm i norra delen av Pildammsparken. I dammen finns vegetation i form av trådformiga alger, hornsärv och kalmus. Runda stenblock ligger i vattenlinjen. Vattnet är relativt klart vatten jämfört med hur dammen brukar se ut vid denna tid på året.

För groddjuren är det positivt att kalmus inte rensas bort.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda är sedan tidigare rapporterad i dammen.

Artfynd från Callunas inventering 2025

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Ätlig groda sågs och hördes i samband med provtagningen.

Figur 14. Miljöbilder från dammen i C2.

Lokal C3 Folkets park

Beskrivning

Parkdamm med nio fontäner och lodräta kanter ned till dammen. Vattnet är mycket klart och delar av vattenytan skuggas av trädskiktet som växer uppe vid gångbanan. I dammen växer borstnate och enstaka näckrosor.

Lodräta kanter på dammen gör det nog svårt för groddjur att ta sig därifrån. Ett par ramper skulle kunna underlätta för groddjuren att ta sig upp och ned i vattnet. Å andra sidan är dammen värdefull som den är, så det är inte nödvändigt att ändra skötseln.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterade vid dammen eller inom närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

eDNA prov togs för samtliga groddarter som finns i Skåne och analysen visade positiv detektion av mindre vattensalamander. Mindre vattensalamander observerades även under provtagningen.

Figur 15. Dammen vid Folkets park i C3.

Lokal C4 Jägersro

Beskrivning

Större damm med vattenvegetation i form av vass, kabbleka och näckrosor. Dammen omges av lövträd som skuggar strandkanten men majoriteten av vattenytan har en stor solexponering. Vattnet är svagt grumligt och siktdjupet upplevs som måttligt. Inga fiskar observerades i samband med provtagningen men enstaka observationer av misstänkta rörelser under vattenytan indikerar att det troligtvis förekommer fisk i vattnet. Vid inloppet till dammen är vattennivån lägre och här observerades flera ätliga grodor under provtagningen. Avfasade slänter gör det möjligt för groddjur att ta sig in- och ut ur dammen.

Fortsatt bibehålla öppenhet av vattenspegeln genom att hålla efter vass i strandkanten.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda är tidigare rapporterade i närområdet men inte i den provtagna dammen.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) och av dessa detekterades vanlig groda i provet. Ätlig groda och vanlig padda observerades även i samband med provtagningen.

Figur 16. Miljöbilder från dammen vid Jägersro i C4.

Lokal C5 Kvarnby

Beskrivning

Mindre damm i ett bostadsområde som omges av ett staket samt ett tätt busk-och trädsikt med säl, hagtorn och hassel. Vattnet, som är relativt grumligt med lågt siktdjup, har en svag brun-grönaktig färg och är förmodligen ganska näringsrikt. Stora delar av vattenytan har en hög solexponering och endast vattnet närmast strandkanten skuggas av omgivande vegetation. I strandkanten växer rosendunört och i vattnet finns enstaka förekomster av kaveldun.

En åtgärd kan vara att ta bort delar av busk-och trädsiktet längs med strandkanten så att det grunda vattnet får en högre solinstrålning.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda och vattensalamandrar (art okänd) är sedan tidigare rapporterade i närområdet men inte i den provtagna dammen. Förekomsten av kaveldun är i dagsläget begränsad men det kan bli aktuellt med röjning ifall växten börjar ta över dammen.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Stora förekomster av ätlig groda observerades i samband med provtagningen.

Figur 17. Bilder från dammen vid Kvarnby i C5. Till vänster en översiktssbild av dammen och till höger en ätlig groda.

Lokal C6 Kölnan

Beskrivning

Öppen och solbelyst damm som omges av ett kuperat jordbrukslandskap. Vattnet är svagt brunfärgat från omgivande jordbruksmark men inga tecken på övergödning noterades under provtagningen. Ett trädsikt av b.la. säl och pil skuggar delar av strandkanten. Dammens strandkanter är grunda och övergår till sumpig mark i norra delen med förekomst av exempelvis olika starrarter och besöksöta. I strandkanten växer kaveldun. Vid provtagningen noterades ett rikt insektsliv i och vid vattenytan.

Fortsätt att hålla dammen öppen och solbelyst genom att hålla efter kaveldun ifall denna breder ut sig för mycket i dammen. Om det finns fisk i vattnet kan det eventuellt vara lämpligt att fiska upp för att minska predation på groddjur.

Tidigare kända groddjursförekomster

Lökgröda har tidigare rapporterats i dammen och vid andra intilliggande dammar. Samtliga fynd är från 1992 och vissa av dammarna finns inte kvar idag.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Stora förekomster av ätlig gröda observerades i samband med provtagningen.

Figur 18. Miljöbilder från dammen vid Kölnan i C6.

Lokal D0 Limhamns skjutbana

Beskrivning

Stor och långsmal, U-formad anlagd damm med relativt grumligt vattnen med lågt siktdjup. Röjning av sly i släntkanten samt borttagning av vass verkar vara utfört i närtid. Dammen upplevs som relativt djup i norra/nordöstra delen. Bottnen ser ut att vara täckt av mindre kalksten och ingen undervattensvegetation noterades. Dammens södra del är öppen efter en nyligen utförd röjning och endast enstaka buskar av salix finns kvar. I dammens norra kant finns ett smalt vassbälte längs med dammens sträckning och i anslutning till dammens norra kant finns ett anslutande skogsparti men lönn, salix, al och havtorn.

Fortsatt bibehålla öppenhet i vattenspegeln genom att bekämpa vass och slyröja dammens kanter.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig gröda är tidigare rapporterad i dammen. Grönfläckig padda och mindre vattensalamander är rapporterade strax utanför dammen och i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

eDNA prov togs för samtliga groddjursarter som finns i Skåne och av dessa detekterades ätlig gröda vid analysen. Ätlig gröda observerades även i samband med provtagningen.

Lokal D1 Skånegården

Beskrivning

Tre mindre anlagda dammar som ligger i nära anslutning till varandra. Alla tre dammar ligger mellan motorvägen och Skånegårdens rastplats. Samtliga dammar har relativt branta avfasningar ned till vattnet och kanterna hävdas med slyröjning och gräsklippning. Runt dammarna finns ett vassbälte som delvis skuggar vattnet. Dammen omges av gles trädskikt av fågelbär, ask havtorn och lönn.

Bibehåll skötseln av dammens slänter och hävden av vass. Det kan eventuellt vara aktuellt att gräva ur ackumulerat sediment från dammarna. Placera ut stenrösen i anslutning till dammarna.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig gröda, vanlig padda och mindre vattensalamander är sedan tidigare rapporterade i dammen. Grönfläckig padda är rapporterad i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Inga groddjur observerades i samband med provtagningen.

Figur 19. Miljöbilder från lokal D1 Skånegården.

Lokal D2 Hyllie sportcenter

Beskrivning

Äldre anlagd avrinningsdamm som omges av ett trädskikt av al och salix och ett buskskikt av nypon, salix och al. Strandkanterna är avfasade och sluttar svagt ned mot vattnet. I dammen finns vattenvegetation i form av kaveldun, vass, nate, andmat och trådslick. Dammen har en måttlig vattenklarhet och ett relativt bra siktdjup.

Klipp regelbundet vassen och ta bort kaveldun för att ta bort näring ur vattnet samt öka ljusinstrålningen. För att öka ljusinsläppet kan även det omgivande trädskiktet luckras upp. Røj stranden i dammens södra kant.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda är sedan tidigare rapporterade i dammen.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Inga groddjur observerades i samband med provtagningen.

Figur 20. Miljöbilder från D2 Hyllie sportcenter.

Lokal D3 Fosie

Beskrivning

Anlagd avrinningsdamm. Strandkanterna har inslag av vide och i vattenbrynet växer kaveldun (dammens norra del) och vass (dammens södra del). Dammen har ett lågt siktdjup och vattenklarhet men god solexponering. Förmodligen har dammen en viss problematik med höga näringsämnen, framför allt om dagvattnet är inkopplat. Slänterna utgörs av sprängsten och dammen upplevs som relativt djup. Eventuellt förekommer fisk i dammen.

Se till så att inte hela dammen växer igen genom att regelbundet röja bort vass och kaveldun. Denna åtgärd kan även bidra till att minska näringshalten i vattnet.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterad vid dammen eller i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Inga groddjur observerades i samband med provtagningen.

Figur 21. Miljöbilder från D3 Fosie

Lokal D4 Skogholm

Beskrivning

Liten damm som till stora delar täcks av vass och kaveldun. Gäddnate växer det öppna vattnet och alger förekommer rikligt i vissa delar. Dammen omges av ett ungt busk-och trädskikt av sälg och *salix sp* och ligger nära Risebergabäcken och områden med ung triviallövskog. Dammen har ett lågt siktdjup men god solexponering. En problematik med höga näringsämnen kan misstänkas.

Se till så att inte dammen växer igen genom att regelbundet röja bort vass och kaveldun. Denna åtgärd kan även bidra till att minska näringshalten i vattnet.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterade i dammen. Lökgroda är rapporterad i närområdet 1992.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) och av dessa detekterades större vattensalamander i provet. Inga groddjur observerades i samband med provtagningen.

Figur 22. Miljöbilder från Skogholm

Lokal D5 Fårabäck

Beskrivning

Större damm som omges av betesmark och bostadsområde. Intill dammen växer ett busk-och trädskikt med sälg, grova och gamla pilträd, alm, hassel och asksl. Träden skuggar delar av strandkanten men majoriteten av vattenytan är solbelyst. Död ved, överhängande grenar och vattenvegetation (näckrosor, kavelmun) bidrar till en variationsrik miljö i dammen. Vattnet är relativt klart och uppvisar inga tecken på övergödning, åtminstone inte i den östra delen. Vid provtagningen noterades födosökande svalor över vattenytan vilket indikerar att dammen har ett rikt insektsliv. Förmodligen förekommer fisk i vattnet trots att inga observationer gjordes i samband med provtagningen. En boende i området berättade att vanlig groda, åtlig groda och vanliga padda finns i dammen. Vidare berättade personen att vattensalamandrar tidigare har observerats men att de inte syns så ofta längre. Ett stenuppslag finns i närhet till dammen.

Fisk finns antagligen redan i dammen och ytterligare fisk bör inte planteras ut. Se till att grunda vikar med vattenvegetation inte skuggas av överhängande träd.

Tidigare kända groddjursförekomster

Lökroda är rapporterad i dammen 1992. Vanlig groda är rapporterad i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

eDNA prov togs för samtliga groddjursarter som finns i Skåne men inga arter detekterades vid analysen. Inga groddjur observerades i samband med provtagningen. Dammen är stor och bitvis svårtillgänglig så prover för eDNA kunde inte tas längs hela stranden. Det är mycket troligt att det finns groddjur i dammen vid andra tidpunkter eller vid de svårtillgängliga stränderna.

Figur 23. Miljöbilder från Fårabäck.

Lokal D6 Almåsa

Beskrivning

Medelstor damm som ligger i en naturlig sänka omgärdad av lövskog (lön, hassel, *prunus sp* och björk). Ett buskskikt av grov och hög salix finns i dammens norra och nordöstra delar. Dammen har vattenvegetation i form av kaveldun i den norra delen samt spridda förekomster av gäddnate. Vid provtagningen upplevades vattennivån låg och det förekom en svag doft av svavelväte. Dammen är förmodligen näringspåverkad. Dammens kanter skuggas av höga träd men dammens centrala del har en hög solexponering. Omgivningen kring dammen är troligtvis ett bra födosöksområde för groddjur då det förekommer fuktiga miljöer, rikligt med förna och mycket insekter.

Dammen har stora mängder organiskt material i bottensedimentet och nedbrytningen förbrukar mycket syre. För att undvika syrebrist i vattnet vore det bra ifall delar av bottensedimentet grävs upp. För att öka solinstrålningen till vattnet kan man med fördel luckra upp buskskiktet, framförallt i dammens norra del. Kaveldun kan på sikt ta över i dammen även om igenväxning inte är ett problem i dagsläget. Håll kaveldun under uppsikt och inför regelbundna röjningar infall växten börjar ta över större ytor. Röjning av kaveldun kan även bidra till en minskad näringsstatus i vattnet.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda, åkergroda, större vattensalamander, mindre vattensalamander och lökgroda (rapporterad 1992) är sedan tidigare rapporterade i dammen.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) och av dessa arter detekterades åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander i provet. Flera subadulta individer av ätlig groda observerades i samband med provtagningen.

Figur 24. Miljöbilder från Almåsa

Lokal E0 Bunkeflostrand

Beskrivning

Grund avrinningsdamm med flacka strandkanter. Vattenvegetation förekommer, framför allt som vass, men även undervattensvegetation noterades. Dammen har en hög solexponering. Vassbältet verkar regelbundet klippas.

Fortsätt att hålla vattenspegeln öppen genom att regelbundet klippa vassen. Vattnet kan eventuellt bromsas upp så att dammen är vattenhållande under en längre period.

Tidigare kända groddjursförekomster

Grönfläckig padda och ätlig groda är sedan tidigare rapporterade i dammen. Grönfläckig padda är även rapporterad i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

eDNA prov togs för samtliga groddjursarter som finns i Skåne men inga arter detekterades vid analysen. Det var relativt torrt i dammen vid provtagningen. Dammen är placerad så att den skulle kunna få en nyckelroll för spridning av groddjur längs med bäcken in i Bunkeflo.

Figur 25. Miljöbilder från Bunkeflostrand.

Lokal E1 Grytet

Beskrivning

Flera anlagda dammar som ligger nära varandra och har god konnektivitet sinsemellan. Dammarna är medelstora och avlånga till formen med flacka avfasade kanter och stärkta kanter av sprängsten i botten av den övre dammen. En vall av gräs, som hävdas genom klippning, omger dammarna. Intill några av dammarna växer enstaka alar och större salix, dels i direkt anslutning till vattenlinjen. Samtliga dammar har en god solexponering, vattenklarhet och ett gott siktdjupet. I dammarnas strandkant växer bladvass som hävdas genom klippning. På vissa sektioner ser det även ut som att kaveldun tagits bort vid dammarnas inlopp från närliggande fastigheter.

Fortsatt hävd av vass för att hindra igenväxning rekommenderas. Fjolårets klippta vass ligger kvar och kan med fördel tas bort. Förekomsten av stenansamlingar är positiv men mängden kan med fördel ökas. Dammarna upplevs som relativt grunda vilket kan vara ett problem under torra somrar, speciellt för arter med lång yngelutveckling.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda och vanlig groda är sedan tidigare rapporterade i dammen.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander) och av dessa arter detekterades vanlig gröda i provet. Ätlig gröda observerades i samband med provtagningen.

Figur 26. Miljöbilder från lokal E1 Grytet.

Lokal E2 Vintrie

Beskrivning

Medelstor anlagd damm som upplevs som relativt djup. Runt dammen växer ett buskskikt med b.la. hagtorn, björk och vide (*salix sp*) och i dammens strandkanter och slänter växer gräs. I dammen förekommer vass, kaveldun och undervattensvegetation. Dammen har ett måttligt bra siktdjup och en god solexponering. Tunna videgrenar ligger i vattnet.

Håll efter vass och kaveldun genom regelbunden röjning för att förebygga att dammen växer igen, även om ingen sådan problematik finns i dagsläget.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda, större vattensalamander och mindre vattensalamander är sedan tidigare rapporterade i dammen. Grönfläckig padda är rapporterad i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) och av dessa arter detekterades åkergroda i provet. Ätlig groda observerades i samband med provtagningen.

Figur 27. Miljöbilder från dammen vid Vintrie.

Lokal E3 Linängelund

Beskrivning

Stor anlagd damm med svagt sluttande stränder och undervattensvegetation. Dammen omges av ett buskskikt av salix och i anslutning till dammen finns sandblottor. Dammen har en god solexponering, gott siktdjup och klart vatten. Dammen har större djup i de östra delarna. Karp observerades i vattnet under provtagningen.

Bibehålla öppenhet kring dammen och ta bort buskar ifall behov uppstår. Inför regelbunden klippning av vass om växten etablerar sig i dammen.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda är sedan tidigare rapporterade i dammen.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Inga groddjur observerades i samband med provtagningen.

Figur 28. Miljöbilder från Linängelund..

Lokal E4 Käglinge naturområde

Beskrivning

Samlingsprover från tre småvatten vid Käglinge naturområde. Alla småvatten ligger i nära anslutning till varandra och omges av en lummig och stundtals fuktig lövskog. Överhängande sälgar skuggar delvis strandkanterna, men i övrigt har samtliga småvatten en god solexponering. Alla småvatten är relativt grunda (ca 50 cm djupa) och har klart vatten med gott siktdjup. Det finns ett rikt insektsliv i samtliga vatten. Fisk (ruda och några mindre arter) observerades under provtagningen. Delar av området har ett stort inslag av vass men här finns också annan vattenvegetation i form av gäddnate och kransalger. Området angränsar till sandiga miljöer i väst (golfbana) och betesmark (norr).

Håll koll på vassen så att den inte tar över området och röj delar av vassbältet vid behov. Se till att grunda vikar med vattenvegetation inte skuggas helt av överhängande träd.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda, mindre vattensalamander, större vattensalamander, vanlig groda och vanlig padda är sedan tidigare rapporterade vid dammen. Lökgroda har rapporterats flera gånger i närområdet; väster om dammarna finns en golfbana med känd population, och öster om dammarna har enstaka men regelbundna observationer gjorts mellan 1985- 2018.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander) och av dessa detekterades vanlig gröda och större vattensalamander i provet. Vanlig padda och en större mängd åtlig gröda observerades vid provtagningen.

Figur 29. Miljöbilder från E4 vid Käglinge naturområde.

Lokal E5 Rönneback

Beskrivning

Samlingsprover från tre dammar vid Rönneback's golfbana.

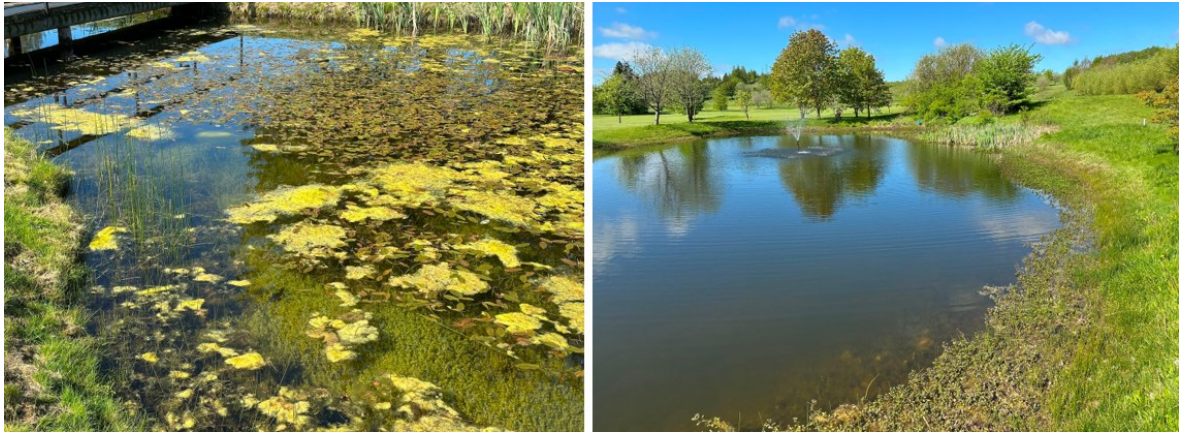
- A. Djup golfbanedamm med en fontän i mitten. Vattnet har en grön nyans och i dammen finns rikligt med vattenvegetation med mycket hornsärv, enstaka bredkaveldun och någon fräne, kanske källfräne, växer rikligt längs vattenkanten. Vattnet är oskuggat med green på södra sidan och fairway på norra.
- B. Djup golfbanedamm med klart, fint vatten och mycket vattenväxter. Vattenvegetationen utgörs av ruggar med bredkaveldun, gäddnate, kransalg (*Chara*), säv och korsandmat. Vattnet är oskuggat med green på södra sidan och fairway på norra.
- C. Djup och stor golfbanedamm med ganska grumligt vatten. Ruggar med bredkaveldun och en kransalg (*Chara*) växer i vattnet. Dammen är helt solexponerad. Sandhinder finns i närheten.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterade i dammarna. Lökgröda har observerats i närområdet 1992.

Artfynd från Callunas inventering

Dammarna testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander) och av dessa detekterades större vattensalamander i provet. Åtlig gröda observerades i samband med provtagningen i samtliga dammar. Paddyngel observerades i damm C.

Figur 30. Miljöbilder från E5 vid Rönnebäck. Till vänster syns damm A och till höger syns damm B.

Lokal E5:2 Oxie

Beskrivning

Samlingsprover från tre dagvattendammar i villakvarter.

- A. Djup damm där kanterna är skuggade till 80% men vattenytan är solbelyst. Stim av långsmal småfisk sågs, kanske benlöja.
- B. Tvådelad djup damm med ganska grönt vatten. Stränderna är skuggade men vattenytan solbelyst.
- C. Grund liten damm med skuggade stränder och dyg botten.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterade i dammarna. Lökroda har observerats i närområdet 1992.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökroda, åkergroda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Ätlig groda observerades i samband med provtagningen i damm A och C.

Figur 31. Miljöbilder från lokal E5:2 Oxie. Till vänster syns damm B och till höger syns damm C.

Lokal F0 Klagshamn

Beskrivning

Lokalen utgörs av flera dammar som ligg i nära anslutning till varandra. Dammarnas djup varierar något, djupast är dammen i öst och grundast är den i väst. Dammarna har förekomst av undervattensvegetation och

strandkanterna täcks av vass. Samtliga dammar har en god solexponering och håller förmodligen vatten under hela året. Norr om dammarna finns sandblottor. Bibehåll dammarnas öppenhet genom att se efter vassbältena så att de inte växer igen dammarna.

Tidigare kända groddjursförekomster

Grönfläckig padda, vanlig padda, åkergroda och ätlig groda är sedan tidigare rapporterade i dammarna. Dessa arter är också rapporterade i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

eDNA prov togs för samtliga groddjursarter som finns i Skåne och av dessa detekterades grönfläckig padda och ätlig groda vid analysen. Ätlig groda och mindre vattensalamander observerades i dammen i samband med provtagningen men den senare gav inte utslag i analysen.

Figur 32. Miljöbilder från dammarna vid Klagshamn.

Lokal F1 Midshög

Beskrivning

Medelstor damm belägen i betesmark som angränsar till strandängar. Dammen är grund och har en god solexponering, vilket innebär att dammen sannolikt värms upp snabbt på våren vilket är gynnsamt för alla groddjur. Strandkanterna är flacka och betesdjur tar sig regelbundet ned till vattnet för att dricka. Dammen omges av en relativt hårt betad vall.

Fortsätt med aktivt bete i området.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterade i dammarna. Grönfläckig padda och ätlig groda har observerats i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

eDNA prov togs för samtliga groddjursarter som finns i Skåne men inga arter detekterades vid analysen. Dammen var på väg att torka ut vilket kan förklara varför det inte fanns några groddjur.

Figur 33. Miljöbilder från Midshög

Lokal F2 Tygelsjö

Beskrivning

Damm som ligger i nära anslutning till både bostadsområden och jordbruksmark. Vattnet är svagt grönfärgat men har ändå en relativt god vattenklarhet och ett medelgott siktdjup. I princip hela vattenytan har hög solexponering och skuggas endast där det omgivande, täta buskskiktet av hassel och sälg sträcker sig över strandkanten. Vass och kaveldun växer i strandkanten men i några av de grunda vikarna hålls vegetationen förmodligen nere för att öka rekreationsvärdet. De grunda delarna av dammen har antydning till algpåväxt och förmodligen är dammen näringspåverkad.

Håll vassbältet under uppsikt så att dammen inte växer igen.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterade i dammarna. Ätlig groda och mindre vattensalamander har observerats i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig groda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Ätlig groda observerades i samband med provtagningen.

Figur 34. Miljöbilder från F2 Tygelsjö.

Lokal F3 Glostorp

Beskrivning

Liten oval damm som omges av ett busk- och trädskikt med äldre pilar och uppväxande fläder och salix, men som trots detta bibehåller en god öppenhet och god solexponering. Dammen är medeldjup och är förmodligen vattenhållande året om. Undervattensvegetation finns i dammen och vass växer sparsamt längsmed dammens kanter. Gräset utanför dammen klipps. I nära anslutning till dammen finns ett stenröse.

Bibehåll dammens öppenhet genom att klippa vass och hamla pilarna. Flytta ej stenröset.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterade i dammarna eller i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

Dammarna testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander) och av dessa detekterades större vattensalamander i provet. Ätlig gröda observerades i samband med provtagningen.

Figur 35. Miljöbilder från lokal F3 Glostorp

Lokal F4 Bobjär

Beskrivning

Stor trädgårdsdamm som omges av gräsmatta och betesmark (hästar). Vattnet är grumligt med lågt siktdjup och dyning botten men visar inga tecken på övergödning. Enstaka lövträd skuggar delar av vattenytan men dammen som helhet har en hög solexponering. Någon fräkenväxt växer i NV delen av dammen, annars finns ingen synlig vattenvegetation. Branta strandkanter med stora block gör vattnet svårtillgängligt, men samtidigt kan håligheter mellan blocken utgöra bra göm- och viloplatser för groddjur ifall strandkanten håller sig torr och frostfri under vinterhalvåret. Fisk förekommer i vattnet. Dammen är förmodligen ganska djup.

Avfasa någon del av strandkanten så att groddjuren lättare kan ta sig till och från dammen.

Tidigare kända groddjursförekomster

Inga groddjur är sedan tidigare rapporterade i dammarna. Lökgröda har observerats i närområdet 1992.

Artfynd från Callunas inventering

Dammen testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Ätlig gröda observerades i samband med provtagningen.

Figur 36. Miljöbilder från lokal F4 Bobjär.

Lokal F5 Arriesjön naturreservat

Beskrivning

Samlingsprov från fyra mindre dammar.

- A. Litet småvatten i betesmark som delvis skuggas av omgivande vårtbjörkar. Ganska grunt vatten, uppskattningsvis ca 30 cm djupt och mycket vattenvegetation (vattenmöja, någon ag, svalting och mycket mossa). Viss algpåväxt.
- B. Mindre vatten som nästan helt domineras av vass. Mycket mossor i strandkanten. Öppen vattenspegel i mitten av dammen. Omgas av sälg och pil som skuggar stora delar av vattenytan. Det finns mycket förna i vattnet som luktar lite sumpigt. Röj bort delar av vassbältet.
- C. Näringspåverkat mindre vatten som omges av björk och sälg. Överhängande grenar skuggar stundtals vattnet men i mitten har dammen en hög solexponering. Vass växer i de mer öppna strandpartierna. Algpåväxt i mitten av dammen och i vissa delar av strandkanterna. Kransalger skymtas längre ut.
- D. Näringspåverkad djup damm med vass i strandkanterna. På vattenytan finns andmat och alger och vattnet är grumligt. Omgivande lövträd (sälg, pil, björk) skuggar delar av vattnet.

Generellt på lokalen: stör regelbundet marken för att skapa blottad jord

Tidigare kända groddjursförekomster

Större vattensalamander, mindre vattensalamander och lökgröda (1992) är sedan tidigare rapporterade i dammarna. Lökgröda har observerats i närområdet 1992. Ätlig gröda är också observerad i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

Dammarna testades med hjälp av eDNA för fyra arter (lökgröda, åkergröda, vanlig gröda och större vattensalamander) men ingen av dessa arter detekterades i provet. Ätlig gröda och vanlig gröda observerades i samband med provtagningen.

Figur 37. Miljöbilder från F5 Arriesjön. Till vänster syns damm A och till höger damm D.

Lokal G1b Gessie

Beskrivning

Liten ovalformad damm som omges av betesmark i anslutning till strandängar. Dammen är grund och har en god solexponering, vilket bidrar till att vattnet värms upp tidigt under våren. I området förekommer aktivt bete och djuren uppsöker regelbundet dammen. Stränderna är öppna och nästintill sandiga efter betesdjurens regelbundna upptrampning av strandkanten. Undervattensvegetation (vattenmöja) förekommer rikligt i dammen. Vattenklarheten är måttlig.

Fortsatt skydd via naturreservaten rekommenderas, likaså aktivt bete.

Tidigare kända groddjursförekomster

Ätlig groda och grönfläckig padda är sedan tidigare rapporterade i dammen. Grönfläckig padda har även observerats i närområdet.

Artfynd från Callunas inventering

eDNA prov togs för samtliga groddjursarter som finns i Skåne men inga arter detekterades vid analysen. Inga groddjur observerades i samband med provtagningen.

Figur 38. Miljöbilder från lokalen vid Gessie

Slutsatser och diskussion

Totalt noterades 7 arter av groddjur under Callunas inventering: vanlig groda, åkergroda, ätlig groda, vanlig padda, grönläckig padda, mindre vattensalamander och större vattensalamander. Ätlig groda var den vanligaste förekommande arten och observerades eller detekterades vid 18 av totalt 32 lokaler, följt av större vattensalamander (6 lokaler) och vanlig groda (5 lokaler). Två relativt vanliga arter (vanlig padda och större vattensalamander) testades med hjälp av DNA endast vid 8 lokaler. Om samtliga lokaler testats för dessa arter hade resultatet säkerligen blivit annorlunda.

Lökgroda, strandpadda, långbensgroda, klockgroda och lövgroda noterades inte vid någon av lokalerna. Klockgroda, långbensgroda och lövgroda har inte tidigare observerats inom kommunen så resultatet från årets inventering är därför inte förvånande. Strandpadda har endast noterats vid enstaka tillfällen och har inte observerats inom kommunen sedan 2022. Det är därför oklart om strandpadda fortfarande förekommer i Malmö.

I början på 90-talet fanns flera lokaler i Malmö kommun med förekomst av lökgroda men i dagsläget (2025) förekommer arten endast vid en lokal. Den kända lokalen undersöktes inte under Callunas inventering, i stället tog ett samlingsprov från tre dammar i nära anslutning till den kända lokalen som inte visade någon detektion av lökgroda. Lökgroda har mycket specifika biotopkrav och fragmenteringen av landskapet har varit ogynnsam för arten då avståndet mellan tidigare kända populationer har ökat och försämrat spridningsmöjligheterna. Lökgroda har en relativt lång yngelutveckling och behöver fiskfria dammar med permanent vattenspiegel under hela sommaren. Under sin landlevande fas behöver lökgrodan områden med sandig och lättgrävd mark då djuren tillbringar dagarna nedgrävda för att undvika predation. Idag återfinns arten främst på golfbanor där denna typ av habitat ofta finns kvar. Den kvarvarande populationen av lökgroda är extremt isolerad vilket starkt påverkar förutsättningarna för att arten ska finnas kvar i kommunen på lång sikt. För att gynna lökgrodan i Malmö bör ett riktat åtgärdsprogram tas fram.

Grönläckig padda detekterades med hjälp av eDNA vid två dammar (A3 Norra hamnen och F0 Klagshamn) och observerades även i samband med provtagningen vid en av dessa (A3). Förekomsterna söder om Yttre ringvägen bildar en sammanhängande korridor längs kusten.

I åtta av dammarna noterades inga groddjur, varken från eDNA-analysen eller genom visuell observation i samband med provtagningen. För dammar där eDNA endast testades för fyra arter (D1, D2, D3 och E3) är resultatet inte överraskande då exempelvis vanlig padda och mindre vattensalamander, två relativt vanliga arter i Malmö, inte aktivt testades för. För dammar där eDNA testades för samtliga av Skånes groddjur (D5, E0, F1 och G1b) är resultatet mer uppseendeväckande, eftersom ätlig groda och även mindre vattensalamander är så vanliga i Malmö.

Vid tre dammar observerades groddjur som inte gav utslag i analysen. Vanlig padda observerades i A3 Norra hamnen, mindre vattensalamander i F0 Klagshamn och vanlig groda i F5 Arriesjöns naturreservat men dessa arter detekterades inte i analysen. För observationerna av vanlig padda i A3 och vanlig groda i F5 kan en förklaring vara att förekomsterna var tillfälliga och att arterna efter avslutad lekperiod endast sporadiskt besöker vattnet. Dammarna där arterna observerades används kanske inte som lekmiljöer utan mer som en tillfällig rastplats. Mindre vattensalamander har sin lekperiod i maj och om det förekommer lek i dammen borde detta ha detekterats i analysen. Mindre vattensalamander har rapporterats från närområdet men inte från den provtagna dammen, så årets observation kan ha varit en tillfällig förekomst eller en indikation på att arten är i ett spridningstadium.

Ätlig groda observerades i samband med provtagningen vid 18 lokaler. Ätlig groda är vanligt förekommande i Malmö. Provtagningen genomfördes i början på maj när andra groddjur som vanlig groda, åkergroda och vanlig padda redan har avslutat sin lek, vilket kan vara en del av förklaringen till varför dessa arter inte observerades i samma utsträckning. Ätlig groda är dessutom både dagaktiv, högljudd och visuellt lätt att upptäcka jämfört med andra arter då den gröna teckningen i kombination med att den ofta förekommer i stort antal gör den lätt att upptäcka.

Malmö citykärna saknar i princip lämpliga småvatten för groddjur. De dammar som finns i exempelvis Pildammsparken, Slottsparken och Bulltoftaparken har ofta förekomster av fisk och problem med algblooming.

Ätlig groda verkar kunna samexistera med fisk i högre utsträckning än andra groddjur vilket kan förklara varför arten förekommer i så stor omfattning. Ätlig groda är dessutom mindre känslig för vattenföroreningar jämfört med andra svenska amfibier.

Ett överraskande fynd var förekomsten av mindre vattensalamander i Folkets park. Även om det finns inslag av miljöer som är gynnsamma för groddjur i omgivningen, exempelvis död ved, buskage och gräsytor, är fyndet oväntat på grund av dammens läge. Dammen i Folkets park är mycket isolerad och ligger mitt i centrala Malmö.

Miljöövervakning

Calluna har under provtagningen ofta valt att prioritera vatten utan tidigare observationer för att skapa ett så omfattande kunskapsunderlag över Malmös groddjur som möjligt.

Uppdragets utformning är inte optimal för att kunna jämföra resultatet mellan olika lokaler. Inför framtida miljöövervakning rekommenderas att samtliga groddjur testas för vid provtagning med eDNA. Alla lokaler behöver inte testas varje år, utan lokalerna kan i stället följas upp med 2-3 års mellanrum. Genom att testa för samtliga groddjur blir övervakningen mer effektiv av flera anledningar:

- Trender över tid blir enklare att utläsa.
- Jämförelsen mellan lokaler blir mer rättvis. Idag är det svårt att jämföra förutsättningarna mellan dammar då vissa vanliga arter som vanlig padda och mindre vattensalamander inte testas för vid samtliga lokaler.
- Eventuella spridningssamband mellan lokaler blir enklare att identifiera då alla arter aktivt testas för.
- Effekten av eventuella skötselåtgärder blir enklare att utvärdera om även vanliga arter är med i analysen.

Generella skötsel förslag

Alla groddjur gynnas av fisk-och kräftfria vatten. Det är därför viktigt att de vatten som idag är fria från fiskar och kräftor fortsätter att vara det.

Flera av dammarna har stora förekomster av vass som skuggar vattenytan. Om vassbältena blir för stora kan det påverka vattentemperaturen i vattnet under tidig vår, men vassen kan även konkurrera ut annan vattenvegetation (exempelvis kransalger). En mångfald av vattenvegetation är gynnsamt för insekter och småkryp, vilket i förlängningen också gynnar groddjur. Groddjur använder även vegetationen för att fästa sina ägg och en variation av olika typer är bäst för att så många groddjursarter som möjligt ska kunna hitta ett substrat som passar deras behov. Om vassbältena blir för stora rekommenderas därför att de klipps ned och att det bortklippta materialet förs bort. Regelbunden upptagning av vass kan även minska näringshalten i vattnet hos de dammar som visar tecken på förhöjd näringsstatus.

Utöver lämpliga vatten som fungerar som lekmiljöer behöver groddjur även övervintrings-och födosökshabitat. Vissa groddjur, t.ex. större vattensalamander och lökgroda, har mycket små hemområden och håller sig i lekvattnets närhet även under den landlevande fasen. Andra arter, t.ex. vanlig padda, kan vandra mycket långt för att hitta lämpliga habitat. Arter med små hemområden är i högre utsträckning beroende av att alla livsmiljöer ligger i nära anslutning till varandra. Död ved i anslutning till dammarna bör sparas i så hög utsträckning som möjligt. Stenmurar och stenrösen är också mycket bra gynnsamma strukturer för groddjur och fungerar som vilo -och övervintringsplatser. Dessa strukturer kan med fördels anläggas vid dammar där dessa strukturer inte redan finns.

För att gynna grönfläckig padda och lökgroda krävs att fler dammar nyskapas och restaureras. Båda arterna kräver sandiga miljöer då de gräver ned sig under dagen. Återskapande och restaurering bör först ske i anslutning till befintliga populationer.

Referenser

SLU Artdatabanken. (2025). Fyndkartor. [online] Tillgänglig: <<https://fyndkartor.artfakta.se/searchresults/map>>

Thomsen, P.F. et al. (2012). Monitoring endangered freshwater biodiversity using environmental DNA. *Molecular Ecology*, 21(11), pp.2565–2573.